

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 1. De Necessitate Theologiæ Polemicæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

XIII. Duodecimum dogma est, divitiarum usum indifferenter esse, atque adeò licitè easdem retineri; sic enim communis Ecclesiæ, & SS. Patrum sensus probat, dum concilium duntaxat, & non præceptum esse asserunt, ut divitiæ relinquuntur. Contrarium tamen docuerunt olim Julianus, Apostolici, Manichæi, & Pelagiani, qui rerum proprietatem Christianis penitus interdictam esse contendebant, eò quod Christus Luc. 14. dixerit: *Nisi quis renunciarit omnibus, quæ possidet, non potest meus esse Discipulus.*

CAPUT III.

DE PRÆSTANTIA THEOLOGICÆ
POLEMICÆ.

Præstantia hæc ex quatuor præcipuè generalibus argumentis facillè colligetur, si videlicet necessitas, utilitas, dignitas, & jucunditas illius demonstretur, quod quidem hoc capite præstabitur.

§. I.

De Necessitate Theologiæ Polemicæ.

I. Non est hic animus demonstrare, Scientiam Theologicæ polemicæ cuiusvis homini adulto necessariam esse, sed iis duntaxat, quibus ex officio incumbit, Ecclesiam Catholicam, &que doctrinas defendere, animasque curæ suæ commissas a perniciofa hæresum peste custodire, quales sunt Pastores & Curatores animarum, quibus quidem ex quadruplici titulo rei maxime necessaria est Theologiæ polemicæ notitia.

II. Primus titulus est, quia ejusmodi Pastores, sunt Milites & Custodes specialiter à DEO electi ad custodiendam Ecclesiam; atque adeò jam olim à Salomone Cant. 3. sequentibus verbis adumbrati: *En lectulum Salomonis (id est, Christi & Sponsæ Ecclesiæ) sexaginta fortes ambiunt, ex fortissimis viris, omnes tenentes gladios, & ad bella doctissimi: unius cuiusque ens super femur suum propter timores nocturnos.* Quid autem timores isti nocturni sunt aliud, nisi oppugnationes Hæreticorum in tenebris errorum suorum ambulantium? Quid ensis, quem super femur habere debent hi Custodes, aliud significat,

gnificat, quàm scientiam Theologiæ polemicæ, quàm Christi illis pro defendenda Ecclesia communicavit, illa Jeremiae Prophetæ verba ad Judam olim dicta 2. Mach. 15, utriusque: *Accipe sanctum gladium munus à DEO, in quo denuo Adversarios Populi mei Israël, de quo gladio verissime dicere potest ad Christum quivis Pastor, quod olim David ad Abimelech 1. Reg. 21. dixit: Non est huic alter similis, da mihi eum.*

III. Secundus titulus est, quia, quatenus eis Concipiendi & docendi officium incumbit, sunt quasi speculatores constituti, qui hostem venientem speculentur, & iis, pro quibus vigilare debent, annuncient. Unde illis jure merito attribui possunt illa verba Ezech. 3. à DEO Ezechieli dicta: *Fili hominis, speculatorem te dedi domui Israël: & audies de ore meo verbum, & annuntiabis eis ex me.* Merito ergo timere debent, ne si Theologiæ hujus polemicæ scientiâ careant, audire cogantur illud Isaïæ c. 56. *Speculatores eius cæci omnes nescierunt universi.* Imò & graviorem illam ipsius DEI per Ezechielem c. 33. factam comminationem: *Quid si speculator viderit gladium venientem, & non insonuerit buccinam, & populus se non custodierit, veneritque gladius, & tulit de eis animam, ille quidem in iniquitate sua captus est, sanguinem autem eius de manu Speculatoris requiram.*

IV. Tertius titulus est, Quia sunt Pastores ovium commissarum; unde si vident Lupum vel Draconem ovibus insidiantes, eos arcere debent baculo Pastoralis, id est, Theologiæ polemicæ notitiâ. *Quid enim sunt Lupi isti, nisi Hæretici, qui feri & rabidi, inquit Vincentius Lirinensis in cap. 20. Ad Rom. Qui saulus Ecclesie semper infestant, & gregem Christi, quæque possunt, dilacerant? & qui, ut S. Agustinus 1. 3. contra Faustum c. 12. loquitur, ut fallacius incautis ovibus obrepant, lupinam deponunt speciem, & sese divina legis sententiis, quibusdam velleribus obvolvunt, ut, cum quæque lanæ molliem præferant, nequaquam aculeos dentium perimant.* Qui sunt Dracones nisi Hæretici, de quibus idem Sanctus Augustinus narr. 39. in Psalm. sic loquitur: *Persecutor Paganus aperit os suum ut Leo, Hæreticus insidiatur ut Draco. Ille cogit negare Christum, iste docet: ille ingerit violentias, iste insidiat. Adversus illum opus est patientiâ, adversus hunc opus est vigilantiâ.*

Hic nimirum est Draco ille, quem S. Joannes Apoc. 12. vidit, draco magnus & rufus, habens capita septem, & cornua decem, & in capite eius diadema septem, & cauda eius trahebat tertiam partem stellarum cali, & misit eas in terram; & draco stetit ante mulierem (id est, Ecclesiam) ut, cum peperisset, Filium eius devoraret. Unde merito iterum timere debent curatores animarum, ne, si contra hos lupos & dracones oves suas non defendant, audire cogantur illam horrendam Dei apud Ezechielem c. 34. comminationem: *Disperse jam oves mea, eo quod non esset Pastor, & facta sunt in devorationem omnium bestiarum agri. Propterea Pastores audite verbum Domini virgo ego, dicit Dominus Deus; quia pro eo, quod facti sunt greges mei in rapinam, & oves mea in devorationem bestiarum agri, eo quod non esset Pastor. Ecce ego ipse super Pastores requiram gregem meum de manu eorum, & cessare faciam eos, ut ultra non pascant gregem.* Et utinam hæc prophetica comminatio non nimis his nostris temporibus impleta cerneretur!

V. Quartus titulus est, quia Curatores ejusmodi sunt Medici animarum, de quibus multo verius, quam de corporalibus Medicis dici potest illud Siracidis 38. c. *Honora Medicum propter necessitatem: etenim illum creavit Altissimus: & Deus est enim omnis medela, & à Rege accipies donationem. Dignus Medici exaltabit caput illius, & in conspectu magnarum collaudabitur.* Unde ad ipsos præcipue pertinet pestilentes animæ morbos à Comaissis sibi Parochianis avertere; quæ autem est pestilentior & perniciosior morbus, quam hæreticæ pravitatis pestis? sicut enim pestis, ubi semel intraverit, serpendo semper crescit, & difficulter expellitur, ita hæresis, ubi invaluerit, semper ulterius serpat, nec nisi per summam violentiam, aut auxilium spiritus Dei extripantur. Quâ ratione autem avertet hanc pestem curator animarum, nisi Theologicæ Polemicæ auxilio illius indicia sagaciter cognoscat, & salutaria media addeat, per quæ maturè huic morbo occurrere, aut, ubi quem invalerit, eundem iterum depellere possit.